

گزارش مبتنی بر شواهد در خصوص رصد سوء تغذیه کودکان زیر ۵ سال

مجری: دکتر زهرا عبداللهی

هزینه طرح: علوم بهداشتی و تغذیه

سال شروع: ۱۳۹۲

سال پایان: ۱۳۹۳

چکیده

مقدمه

سوء تغذیه یکی از مشکلات تغذیه‌ای شایع در کودکان زیر ۵ سال است؛ که با پیامدهای زیان‌بار بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی روند توسعه کشورها را به مخاطره می‌اندازد. این مطالعه با هدف تعیین روند سوء تغذیه کودکان کشور انجام شده است و یافته‌های آن مسیر برنامه‌ریزی و طراحی مداخلات مناسب برای بهبود وضعیت تغذیه کودکان کشور را کمک خواهد کرد.

روش‌شناسی

در این مطالعه نتایج کلیه بررسی‌های ملی که به‌طور مقطعی طی سال‌های ۱۳۷۰-۱۳۸۹ در سطح کشور انجام شده و شرایط ورود به مطالعه را داشته‌اند، جمع‌آوری و وضعیت سوء تغذیه کودکان زیر ۵ سال بر اساس شاخص‌های کم‌وزنی، کوتاه‌قدی و لاغری در طی دو دهه مورد مقایسه قرار گرفته و تحلیل شده است.

یافته‌ها

این مطالعه نشان می‌دهد که شیوع سوء تغذیه کودکان زیر ۵ سال کشور در طی دو دهه گذشته کاهش فراوانی داشته است. شیوع کم‌وزنی از حدود ۱۶/۶ درصد در سال ۱۳۷۴ به ۴/۰۸ درصد در سال ۱۳۸۹ کاهش یافته است. شیوع کوتاه‌قدی تغذیه‌ای نیز از ۱۹/۴ درصد در سال ۱۳۷۴ به حدود ۶/۸ درصد در سال ۱۳۸۹ و لاغری از ۷ درصد به ۴ درصد در طی این سال‌ها کاهش یافته است اما یک نکته مهم و قابل توجه این است که بر اساس نتایج بررسی در سال ۱۳۸۹ در مناطق محروم کشور شیوع سوء تغذیه کودکان به‌ویژه در مناطق روستایی ۲-۳ برابر بیشتر از متوسط کشوری است.

بحث و نتیجه‌گیری

سوء تغذیه کودکان زیر ۵ سال کشور به‌طور کلی روندی کاهشی داشته است و بهبود چشمگیری در وضعیت تغذیه کودکان کشور دیده می‌شود. برای کاهش سوء تغذیه کودکان در مناطق محروم کشور، سیاست‌گذاری‌های کلان، طراحی و اجرای مداخلات چندبخشی با همکاری همه بخش‌های توسعه ضروری است.

کلیدواژه: سوء تغذیه، کودکان زیر ۵ سال، بهداشت، سلامت، ایران.